EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 19.1.2017
COM(2017) 24 final

SPOROČILO KOMISIJE SVETU

v skladu s členom 395 Direktive Sveta 2006/112/ES

1. OZADJE

Slovaška je z dopisom, ki ga je Komisija evidentirala 22. februarja 2016, zahtevala dovoljenje za izvajanje ukrepa, ki odstopa od člena 193 direktive o DDV. V skladu s členom 395(2) direktive o DDV je Komisija z dopisom z dne 4. novembra 2016 o zahtevi Slovaške obvestila druge države članice. Z dopisom z dne 7. novembra 2016 je Komisija uradno obvestila Slovaško, da ima na voljo vse informacije, ki so po njenem mnenju potrebne za presojo zahteve.

V skladu s členom 395 Direktive Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (v nadaljnjem besedilu: direktiva o DDV) lahko Svet na predlog Komisije soglasno dovoli kateri koli državi članici, da uvede posebne ukrepe, ki odstopajo od določb te direktive, za poenostavitev postopka obračunavanja davka ali za preprečevanje nekaterih vrst davčnih utaj ali izogibanja davkom. Ker ta postopek določa odstopanje od splošnih načel DDV v skladu s stalno sodno prakso Sodišča Evropske unije, bi morala biti takšna odstopanja sorazmerna in po obsegu omejena.

Praviloma je oseba, ki je zavezana k plačilu DDV davčnim organom v skladu s členom 193 direktive o DDV, davčni zavezanec, ki dobavlja blago. Namen odstopanja, ki ga je zahtevala Slovaška, je naložiti navedeno obveznost na davčnega zavezanca, ki se mu dobavi blago ali opravi storitev (tako imenovani mehanizem obrnjene davčne obveznosti), v primeru posebnih proizvodov, zlasti kar zadeva nekatere proizvode iz mesa, živega goveda, prašičev in perutnine. Ti proizvodi, ki so posebej navedeni v zahtevi Slovaške, so navedeni pod točko 3.

Glede na navedbe Slovaške več podjetij znotraj teh trgovinskih sektorjev utaja davke z neplačevanjem DDV davčnim organom po prodaji proizvodov. Vendar so njihovi kupci, ki so davčni zavezanci s pravico do odbitka, ne glede na to upravičeni do davčne olajšave, ker imajo veljaven račun.

Slovaška se na to želi odzvati z uporabo mehanizma obrnjene davčne obveznosti, s čimer bi odpravila morebitne goljufije do te mere, da potencialni neplačujoči gospodarski subjekt ne bo mogel obdržati zneska DDV, ki ga je prejel od svoje stranke, če se DDV ne bo obračunal. Obdavčljivi prejemnik, v kolikor je davčni zavezanec s pravico do celotnega odbitka, bi prijavil in odbil DDV v istem obračunu. To bi preprečilo tovrstne goljufije in posledično nadaljnje izgube.

2. OBRNJENA DAVČNA OBVEZNOST

Oseba, ki je v skladu s členom 193 direktive o DDV dolžna plačati DDV, je davčni zavezanec, ki dobavlja blago ali opravlja storitev. Namen mehanizma obrnjene davčne obveznosti je prenos navedene obveznosti na davčnega zavezanca, ki se mu dobavi blago ali opravi storitev.

Do neplačujočega gospodarskega subjekta pride, ko se gospodarski subjekti po prodaji svojih proizvodov izognejo plačilu DDV davčnim organom. V najbolj skrajnih primerih takšne davčne utaje so isto blago ali storitve prek sistema „vrtiljaka“ (ki vključuje blago ali storitve, ki se prodajajo med državami članicami) večkrat dobavljene brez plačila DDV davčnim organom. Z določitvijo osebe, ki ji je dobavljeno blago ali storitve, kot zavezanke za plačilo DDV v takšnih primerih, mehanizem obrnjene davčne obveznosti zlasti odpravlja možnost navedene vrste davčnih utaj.

3. ZAHTEVA

Slovaška prosi, naj ji Svet v skladu s členom 395 direktive o DDV na predlog Komisije dovoli, da še naprej uporablja posebni ukrep, ki odstopa od člena 193 direktive o DDV, kar zadeva uporabo mehanizma obrnjene davčne obveznosti, za dobavo naslednjega blaga:

Oznaka KN[1]	Proizvod
ex 0201	Meso, goveje, sveže ali ohlajeno – samo meso domačega goveda
ex 0202	Meso, goveje, zamrznjeno – samo meso domačega goveda
ex 0203	Meso, prašičje, sveže, ohlajeno ali zamrznjeno – samo meso domačih prašičev,
ex 0207	Meso in užitni klavnični proizvodi perutnine iz tarifne številke 0105, sveže, ohlajeno ali zamrznjeno – samo meso in užitni klavnični proizvodi domače perutnine
ex 0102	Živo govedo – samo živo domače govedo
ex 0103	Živi prašiči – samo živi domači prašiči
ex 0105	Živa perutnina, tj. kokoši in petelini vrste *Gallus domesticus*, race, gosi, purani in pegatke – samo živa domača perutnina

4. STALIŠČE KOMISIJE

Ko Komisija prejme zahteve v skladu s členom 395, jih preuči, da bi zagotovila izpolnjevanje osnovnih pogojev za njihovo odobritev, tj. da predlagan poseben ukrep poenostavlja postopke za davčne zavezance in/ali davčno upravo oziroma da predlog preprečuje nekatere vrste davčnih utaj ali izogibanja davkom. V tem okviru se je Komisija vedno odločila za omejen in previden pristop za zagotovitev, da odstopanja ne ogrozijo delovanja splošnega sistema DDV ter so omejena po obsegu, potrebna in sorazmerna.

Vsako odstopanje od sistema razdrobljenih plačil je lahko le zadnja možnost in ukrep v sili ter mora zagotavljati jamstva glede nujnosti in izredne narave odobrenega odstopanja.

Ob upoštevanju tega je treba opozoriti, da Komisija v svoji politični usmeritvi odstopanja glede mehanizma obrnjene davčne obveznosti dopušča le, če hkrati zadevno blago ne more doseči končne potrošnje, če se šibek davkoplačevalec

[1] Oznaka kombinirane nomenklature, določena z Uredbo (EGS) št. 2658/87.

nadomesti z zanesljivim in če ni tveganja za goljufije, usmerjene na maloprodajno raven ali v druge države članice, ki ne uporabljajo tega mehanizma.

Komisija zlasti meni, da so zadevne vrste različnega blaga, kot so navedene, takšne narave, da bi morala biti revizija mogoča s konvencionalnimi sredstvi, kar pomeni, da ne bi bilo treba izvajati mehanizma obrnjene davčne obveznosti. V tem okviru se sklicevanje nanaša na predhodni zahtevek za sektor prašičereje in živalske krme, ki je vseboval nekatere proizvode, ki jih prav tako zajema ta zahtevek (COM(2013) 148 z dne 19. marca 2013 (v odziv na zahtevek Madžarske)) – za primerljiva sporočila glej npr. COM(2014) 229 z dne 22. aprila 2014 („sladkor“, Madžarska) in COM(2014) 623 z dne 10. oktobra 2014 („dragi kamni“, Estonija).

Poleg tega bi lahko bili vsaj nekateri od navedenih proizvodov namenjeni zasebni potrošnji, s prenosom celotne obveznosti iz naslova DDV na zadnji člen v verigi pa bi se torej tveganje povečalo. Kot je bilo že opozorjeno v zvezi z blagom v kmetijskem sektorju, obstaja tveganje za preusmeritev goljufij v druge države članice.

Glede konkretne situacije se na podlagi informacij, ki jih je predložila Slovaška, zdi, da je ena od glavnih težav povezana z dejstvom, da so na vidne položaje v goljufivih podjetjih imenovane nezanesljive oseb („slamnati možje“), od katerih bi bilo nemogoče pričakovati ustrezno sodelovanje ali jih je celo težko kontaktirati. Vendar ne kaže, da bi bila uporaba mehanizma obrnjene davčne obveznosti najprimernejši ukrep za reševanje te težave.

5. SKLEPNA UGOTOVITEV

Na podlagi navedenega Komisija nasprotuje zahtevi Slovaške.